

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 18.

**MAGYAR
MINT IDEGEN NYELV**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. Jó megoldásnak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások mellett elfogadhatók azok a megoldások is, melyek az útmutatóban ugyan nem szerepelnek, de megfelelnek a magyar nyelv szabályainak, és értelmes megoldást kínálnak az adott feladatra.
2. Minden jó megoldás egy pontot (itemet - feladatpontot) ér. Rossz megoldásra nem jár pont.
3. Többletpont nem adható.
4. A feladatpontokat az adott feladatsorhoz (vizsgarészhez) megadott átváltási szabály ill. táblázat alapján kell vizsgapontokra átszámítani.

I. OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1. Nem kell hibának tekinteni az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza (pl. helyesírási, nyelvtani vagy nyelvhelyességi hiba).
2. Legfeljebb 25 pont érhető el. Az elért pontokat az alábbi táblázat segítségével kell vizsgapontokra átszámítani:

Elért pont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	30
22	29
21	28
20	26
19	25
18	24
17	22
16	21
15	20
14	18
13	17

Elért pont	Vizsgapont
12	16
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	2
0	0

1. feladat

	IGAZ	HAMIS
1. A német babák sírása különbözik a franciákétól.	X	
2. A babák már megszületésük előtt elkezdik tanulni anyanyelvüket.	X	
3. A kisbabák sírása megfelel anyanyelvük dallamának.	X	
4. A csecsemők sírását számítógéppel vették fel.		X
5. A kutatók számítógéppel állították elő a hangokat.		X
6. A német babák sírása fokozatosan elhalkult.	X	
7. A papa szó hangsúlya a francia nyelvben a szó elején van.		X
8. A kísérlet nem bizonyította, hogy a babák felismerik a mamájuk hangját.		X

Elérhető pontszám: 8 pont

---

2. feladat**9 – B, 10 – L, 11 – A, 12 – C, 13 – H, 14 – I, 15 – E, 16 – F, 17 – K, 18 – D****Elérhető pontszám: 10 pont****3. feladat****19.** Kék-sárga kockás kabátot visel/ a fején kicsi sapka van. (egy információ elegendő)**20.** Két karalábé, néhány sárgarépa és egy kenyér. (Legalább két információt meg kell adni)**21.** Elvitte őket az egér/ vagy: kiestek.**22.** Nagyon kicsi.**23.** Második osztályba/ vagy: másodikba.**24.** Kitűnő tanuló / vagy: csupa ötös.**25.** Nagyon rendes a tanító néni/ vagy: Mogyoró szereti a tanító nénit.**Elérhető pontszám: 7 pont**

II. NYELVHELYESSÉG

1. Ha a helyesírás a megértést akadályozza, akkor a megoldás nem fogadható el.
2. Minden feladatban csak a megadott megoldás értékelhető.
3. Legfeljebb 26 pont érhető el. Az elért pontokat az alábbi táblázat segítségével kell vizsgapontokra átszámítani:

Elért pont	Vizsgapont
26	18
25	18
24	17
23	16
22	16
21	15
20	14
19	14
18	13
17	12
16	12
15	11
14	10
13	10

Elért pont	Vizsgapont
12	9
11	8
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

1. feladat

(1) játszhat, (2) hallasz, (3) vagyunk, (4) vannak, (5) okozza, (6) vagy, (7) vagytok, (8) utánozzuk, (9) tudja, (10) találja **Elérhető pontszám: 10 pont**

2. feladat

(11) – C (kalandokkal), (12) - C (huszadikán), (13) - A (óraig), (14) - B (tavon), (15) - B (összel), (16) - D (kerékpártúrából), (17) - B (táblával), (18) - A (gyógyvízben), (19) - D (pihenést) **Elérhető pontszám: 9 pont**

3. feladat

(20) hogy, (21) vagy/és, (22) amelyikre, (23) de/ és, (24) és, (25) azaz/ mert, (26) így (Egy kötőszó többszöri helyes felhasználása elfogadható.) **Elérhető pontszám: 7 pont**

III. HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

- Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. Amennyiben a válasz érthető, a nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni.
- Legfeljebb 25 pont érhető el. Az elért pontokat az alábbi táblázat segítségével kell vizsgapontokra átszámítani:

Elért pont	Vizsgapont
25	33
24	31
23	32
22	30
21	29
20	27
19	26
18	24
17	23
16	21
15	20
14	19
13	18

Elért pont	Vizsgapont
12	16
11	15
10	14
9	13
8	11
7	10
6	8
5	7
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

1. feladat

(1) A legmagasabb hőmérséklet 5-10 fok lesz.	péntek
(2) Semmi sem fogja zavarni a napsütést.	hétfő
(3) 6-9 fokra melegszik fel a levegő.	szombat
(4) A hőmérséklet 2 és 5 fok között alakul.	hétfő
(5) A legalacsonyabb hőmérséklet – 1 és + 3 fok között várható.	szerda
(6) A köd miatt az autósoknak óvatosan kell vezetniük.	szerda
(7) A Dunántúlon előfordulhat eső, az ország többi részén rövid időre kisüt a nap.	szombat
(8) A legmagasabb nappali hőmérséklet – 3 és 0 fok között alakul.	kedd
(9) Vegyünk fel meleg ruhát!	csütörtök
(10) Elkezd esni a hó.	kedd

Elérhető pontszám: 10 pont

2. feladat

7. Az előadásokat **több ezren** nézték meg.
8. Az előadáson **tizennyolc** nemzet vett részt, még **Kína** is képviseltette magát.
9. A gyerekek **szerb** családoknál laktak.
10. A résztvevő országok felvonulása **(este) hat órákor** kezdődött.
11. Az iskola **Magyarországot** képviselte, és zajos **sikert** aratott.
12. Október első szombatján a családok **állatkerthe** és **vidámparkba** vitték a gyerekeket.
13. A gálaelőadást élőben közvetítette a belgrádi **televízió**.
14. Az iskola egy **DVD-t** kapott a műsorról.
15. A táncokat az iskola egyik **tanára** tanította be.

A 8., 11., 12. itemre akkor adható pont, ha mindkét válasz szerepel. Fél pont nem adható. Elérhető pontszám: 9 pont

3. feladat

	IGAZ	HAMIS
16. A felmérés 113 amerikai háziasszony mosogatási szokásait vizsgálta.		X
17. A felmérés a korszerű mosogatógépek tulajdonságait összegezte.	X	
18. A gépek egy adag edényt 5 liter vízzel és 0,5 kilowatt energiával mosogattak el.		X
19. A háziasszonyoknak egy adag edény elmosogatásához majdnem 100 liter vízre volt szükségük .	X	
20. A vízmelegítéshez a háziasszonyok kétszer annyi energiát használtak fel, mint a gépek.	X	
21. A takarékosagra nem figyelő háziasszony 445 liter vizet használt fel.	X	

Elérhető pontszám: 6 pont

A hanghordozón elhangzó szövegek:**1. feladat**

Szerda éjszaka marad a változóan felhős ég. A Dunántúlon és északkeleten helyenként köd képződik. Az autósok óvatosan vezessenek! Mérsékelt lesz az északi szél. -1 és $+3$ fok között alakul a legalacsonyabb hőmérséklet.

Csütörtökön általában erősen felhős lesz az ég, csak ritkán süt majd ki a nap. A Dunántúlon a reggeli köd helyenként tartósan megmaradhat. Napközben elvétve kialakulhat egy-egy rövid ideig tartó eső. Gyenge lesz a szél. 8 és 11 fok között tetőzik a hőmérséklet. A nyugati tartósan ködös helyeken ennél egy-két fokkal hidegebb is lehet. Inkább a Dunántúlon számíthatunk ködre, magasabb légszennyezettségre. Egész nap télikabátot érdemes hordani, estétől a meleg sapka is jól fog jönni. Főleg nyugaton lesz hidegebb a hőmérséklet. A délkeleti megyékben főként délelőtt esőtől nedves útszakaszokkal találkozhatunk. Nyugaton sokfelé köd ronthatja a látást.

Pénteken több-kevesebb napsütésre szinte mindenhol számíthatunk. Eleinte azonban az északi megyékben mégis szükségünk lehet esernyőre, mert elvétve rövid ideig tartó gyenge eső kialakulhat. A mérsékelt délkeleti szél fokozatosan északkeletre fordul. A hőmérséklet csúcserőke 5 és 10 fok között várható.

Szombaton a Dunántúlon eleinte előfordulhat elszórtan eső, később ott is csökken a felhőzet. Az ország többi részén általában kevés lesz a felhő, néhány órás napsütés várható. A nap első felében délnyugaton megélnék az északkeleti szél. 6 illetve 9 fokra melegszik a levegő.

Vasárnap napközben gyakran megnövekszik a felhőzet, és elszórtan eső is várható. Főleg délelőtt számíthatunk pár órás napsütésre. Gyenge lesz a légmozgás. A csúcshőmérséklet 4 és 7 fok között alakul.

Hétfőn reggelre derült idő várható. Zavartalan napsütésre készülhetünk. A Kisalföldön megélnék a délkeleti szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet 2 és 5 fok között alakul.

Kedden többnyire erősen felhős lesz az ég, csapadék több helyen várható hó formájában. A hó csak a magasabb hegyekben marad meg, sportolásra azonban még nem alkalmas. Az utak várhatóan síkosak lesznek, ezért aki teheti, ne üljön autóba! Az északi országrészben megerősödik a délkeleti szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet -3 és 0 fok között várható. (www.idojaras.hu)

---

2. feladat

Kedves Hallgatónk!

Műsorunkban Móri Árpádnéval, a Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium igazgatóhelyettesével beszélgetünk.

- Hol járt iskolájuk néptáncsoportja?
- Az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy mi képviselhettük Belgrádban az idén már 40. jubileumi évét ünneplő Joy of Europe (Európa Öröme) fesztiválon Magyarországot.
- Milyen volt a hangulat?
- Felejthetetlen élményt jelentett a gyerekeknek, hogy sok-sok gyakorlással megszerzett tudásukat megmutathatták. A belgrádi főtéren zajló szabadtéri előadásra illetve a Sava Központban tartott gálakoncertre több ezren voltak kíváncsiak.
- Hány ország vett részt a rendezvényen?
- Tizennyolc nemzet előadását tekinthettük meg. Az idei fesztivál különlegessége volt, hogy az európai országokon kívül Kína is képviseltette magát.
- Hol laktak a gyerekek?
- A gyerekek elhelyezését szerb családoknál oldották meg.
- Hogyan értették meg egymást?
- Minden család egy gyermeket fogadott, és a családok kedvessége, a gyerekek találmányosága átsegítette őket a kezdeti nyelvi nehézségeken.
- Milyen programokra emlékszik szívesen?
- Büszkéek vagyunk rá, hogy október 1-jén néptáncsoportunk üveges és botos táncbemutatójával nyílt meg a fesztivál nemzetközi rajzkiállítása. Este hat órakor került sor a résztvevő országok felvonulására. Ez a Várból indult és a Köztársaság téren fejeződött be. Másnap ugyanezen a téren került sor a szabadtéri előadásokra.
- Hogy fogadták iskolájuk műsorát a nézők?
- Iskolánk Magyarország képviselőjében zajos sikert aratott. A közönség végigtapsolta a 10 perces produkciót.
- Nem fáradtak el nagyon a gyerekek?
- A gyermekek számára október első szombatja pihenőnap volt, amikor a vendégfogadó családok szabadprogramot szerveztek számukra, állatkertbe és vidámparkba vitték őket.
- Mikor volt a záró előadás?
- Másnap este került sor a gálakoncertre a Sava Központban.
- Készítettek felvételt az előadásról?
- A gálaelőadást élőben közvetítette a belgrádi televízió. Az RTS csatorna pedig meghívta a gyerekeket a délelőtti műsorába, ahol dunántúli ugrósné táncoltak. A televíziósok olyan kedvesek voltak, hogy DVD-n átadták nekünk a felvételeket.
- Ki tanította be a táncokat a gyerekeknek?
- Iskolánk néptáncosnője, Giegler Ildikó. Ő készítette a koreográfiát is. Büszkéek vagyunk rá.
- Gratulálok a jó szerepléshez, és köszönöm a beszélgetést. (Erzsébetváros 2009/15.)

---

3. feladat

A mosogatógép használatával nemcsak időt, hanem rengeteg vizet és energiát is spórolhatunk. A régi, valóban nem túl takarékos mosogatógépek idejéből maradt fenn az a máig is élő tévhit, hogy a gép több vizet és energiát fogyaszt, mintha kézzel mosogatnánk el az edényeket. Most egy felmérésben 113 európai háziasszony mosogatási szokásait és néhány korszerű mosogatógépet vizsgáltak meg alaposan.

A gépek egy töltésnyi piszkos edényt nagyjából 15 liter víz és egy-két kilowattóra energia felhasználásával mosogattak tisztára. A háziasszonyok ugyanennyi edényhez hétszer ennyi, azaz csaknem 100 liternyi vizet használtak fel. És még nem beszéltünk a vízmelegítéshez szükséges energiáról! Szinte hihetetlen, de ez nagyjából a duplája a mosogatógép energia-szükségletének. A felmérés legpazarlóbb háziasszonya 445 liter vizet használt fel a kísérlet során.

(IPM. 2009. szeptember. 21.)

IV. ÍRÁSKÉSZSÉG

ELSŐ FELADAT

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempont	maximális pontszám
Tartalom és szöveghossz	6
Nyelvhelyesség	5
Összesen	11

2. Amennyiben a feladat megoldása valamelyik szempont alapján 0 pontot kapott, akkor a teljes feladatra 0 pontot kell adni.

3. A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, amelyben a szöveg egésze nem értelmezhető, az adott rész kifejtése nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Szövegértést zavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak nehezen vagy egyáltalán nem érthető.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat a szövegben jelölni kell, de az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Értékelési skála**Tartalom és szöveghossz**

6-5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (50–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40–50 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, valamint a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, valamint a létrehozott szöveg 30 szónál kevesebb vagy: a vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák több ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

MÁSODIK FELADAT**A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempont	Maximális pontszám
Tartalom	5
Formai jegyek és hangnem	2
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	6
Nyelvtan, helyesírás	6
Összesen	22

2. Amennyiben a feladat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz a feladatra 0 pontot kell adni.

3. A feladatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése**Tartalom**

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontokra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, ill. minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, ill. nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érhető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, de teljesen rossz nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempont kifejtése nem fogadható el. A jó nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A feladatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e

- a levéllel mint szövegfajtaival, illetve más megadott szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen (vagy elfogadhatóan) tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást, illetve a jellemző formai jegyeket,
- hangnemileg a címzethez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a megfelelő forma betartására, azaz kísérletet tett a formai jegyek minimális megtartására (pl. van elfogadható megszólítás és aláírás), a szövegalkotás nem értékelhető 0 ponttal. Csak 0 pont jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, ill. ha a vizsgázó megadott műfaj helyett más szövegfajta írt. Elfogadhatónak tekinthető minden olyan megszólítás és elköszönés, ami „emlékeztet” a helyes formákra.

A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor mindkettő csak elfogadhatónak tekinthető.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az *én* személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e

- a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
  - a szóhasználat a középszintű élő idegen nyelv érettségi vizsga követelményeinek.
-

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Szövegértést zavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak nehezen vagy egyáltalán nem érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „nézni“ ige helyett a „látni“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés lexikai hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó helytelen vonzatot használ (pl. rendelkezik valamihez), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Értékelési skála**Tartalom**

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A megadott irányító szempontok megfelelően vannak kidolgozva. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A megadott irányító szempontok egy kivételével megfelelően vannak kidolgozva. A hiányzó csak részben vagy egyáltalán nincs kifejtve vagy: A megadott irányító szempontok kettő kivételével megfelelően vannak kidolgozva. A hiányzó csak részben vannak kifejtve. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A megadott irányító szempontok legalább 40%-a megfelelően van kidolgozva. A hiányzó csak részben vagy egyáltalán nincsenek kifejtve. vagy: A vizsgázó mindegyik irányító szempontot csak részben fejtette ki. A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.	A megadott irányító szempontokból 40%-nál kevesebb van megfelelően kidolgozva. A hiányzó csak részben vagy egyáltalán nincsenek kifejtve. vagy: A vizsgázó még részben sem fejtette ki az összes irányítószempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el.

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme pedig a közlési szándéknak. Levélműfaj esetén van helyes megszólítás és aláírás, és van helyes vagy elfogadható dátum és elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak. Levélműfaj esetén van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás. A vizsgázó törekedett a levélforma betartására.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, vagy levélműfaj esetén hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak szervesen egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, izolált mondatok halmazából áll. Az írott anyag a rövidsége miatt nem tekinthető szövegnek.

Szókincs, kifejezőmód

6-5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos és viszonylag nagy szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordulhat ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még elfogadható szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ez néhány helyen jelentősen nehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, a nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

6-5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg grammatikai szempontból igényes. Kevés nyelvtani (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz. Ezek a megértést nem befolyásolják.	A szöveg több nyelvtani (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz. Ezek azonban a megértést jelentősen nem befolyásolják.	A szövegben sok olyan nyelvtani (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amely a megértést jelentősen megnehezíti..	A szöveg a nyelvtani (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.